

15 ΙΑΝ. 2013

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Σελίδες απάντησης : 7
Σελίδες συνημμένων :
Σύνολο σελίδων : 7

Γ. Γ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ – Γ.Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ. Δ/ση : Πλ. Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 101 81
ΤΗΛ. : 213 15 14 305
Email: gemporiou@gge.gr
FAX : 210 3837843

Αθήνα, 12/07/2013

Αριθ. Πρωτ.: Β13- 363

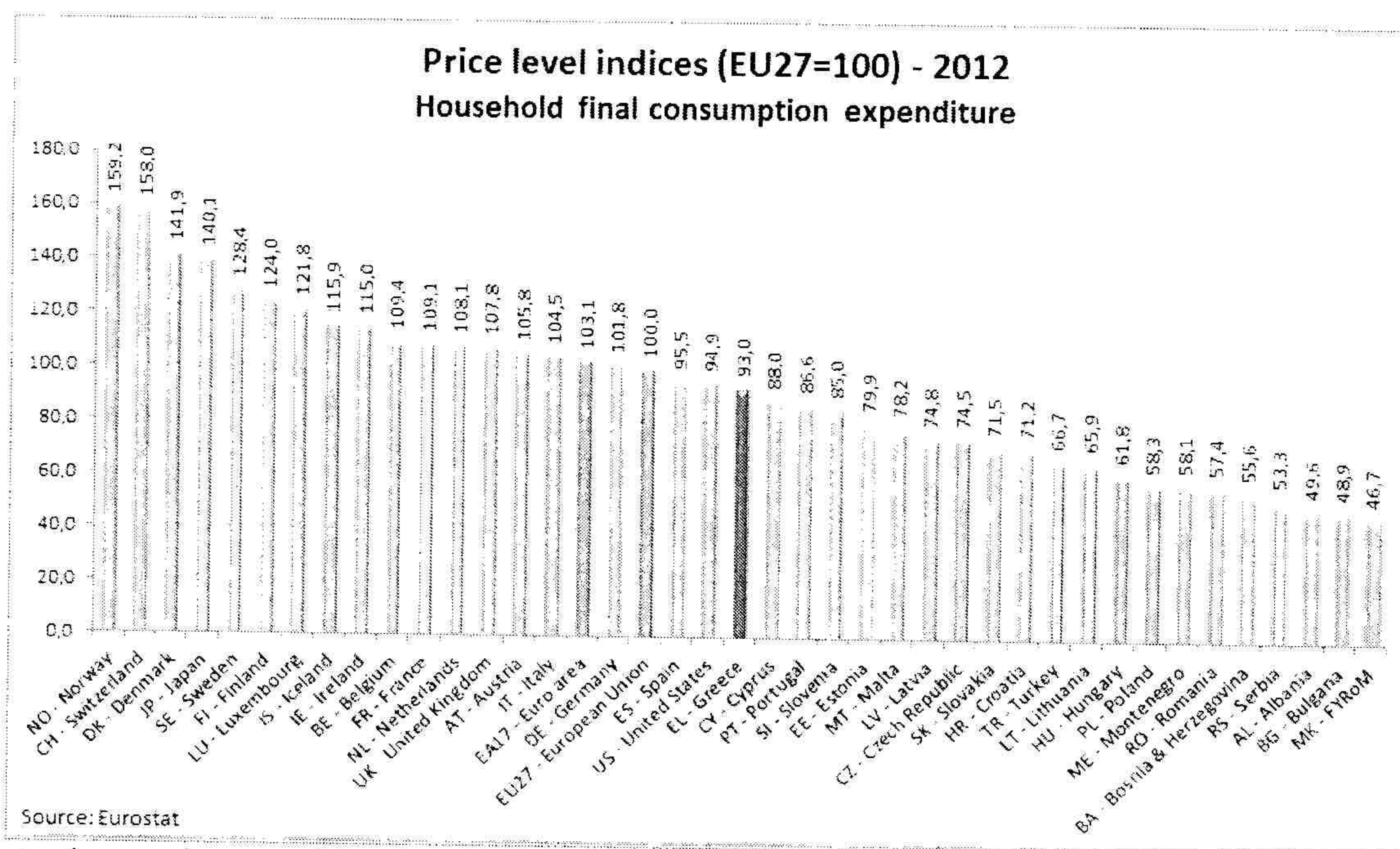
ΠΡΟΣ :
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα: Ερωτήσεων (2)

ΚΟΙΝ.:
-Βουλευτή κα Μ. Κόλλια-Τσαρουχά

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην Ερώτηση της Βουλευτού κας Μ. Κόλλια-Τσαρουχά.
Σχετ.: Ερώτηση 12404/01-07-2013.

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση, που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων η Βουλευτής κα Μ. Κόλλια-Τσαρουχά, με θέμα : «**Διατίμηση βασικών ειδών κατανάλωσης**», σας γνωστοποιούμε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τον Δείκτη Ισότητας Αγοραστικής Δύναμης Καταναλωτή (Purchasing Power Parity Index*) της Eurostat, το επίπεδο τιμών (PriceLevelIndex) της Ελλάδας για τις συνολικές καταναλωτικές δαπάνες των νοικοκυριών (Householdfinalconsumptionexpenditure) για το 2012, **βρίσκεται χαμηλότερα τόσο από αυτό της Ευρωζώνης όσο και της Ε.Ε.** (βλ. παρακάτω πίνακα)

* Ο δείκτης αυτός παρέχει τη σύγκριση του επιπέδου τιμών κάθε χώρας σε σχέση με τον μέσο όρο της Ε.Ε. (αν ο δείκτης είναι υψηλότερος από 100, η εν λόγω χώρα είναι ακριβότερη σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ε.Ε. και, αντιστρόφως).

* Η έρευνα καταρτίζεται με βάση ειδική κοινή μεθοδολογία της Eurostat και του ΟΟΣΑ και περιλαμβάνει όλες τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες των νοικοκυριών για κατανάλωση (περιλαμβάνει περίπου 2500 καταναλωτικά αγαθά και υπηρεσίες σε 39 χώρες)

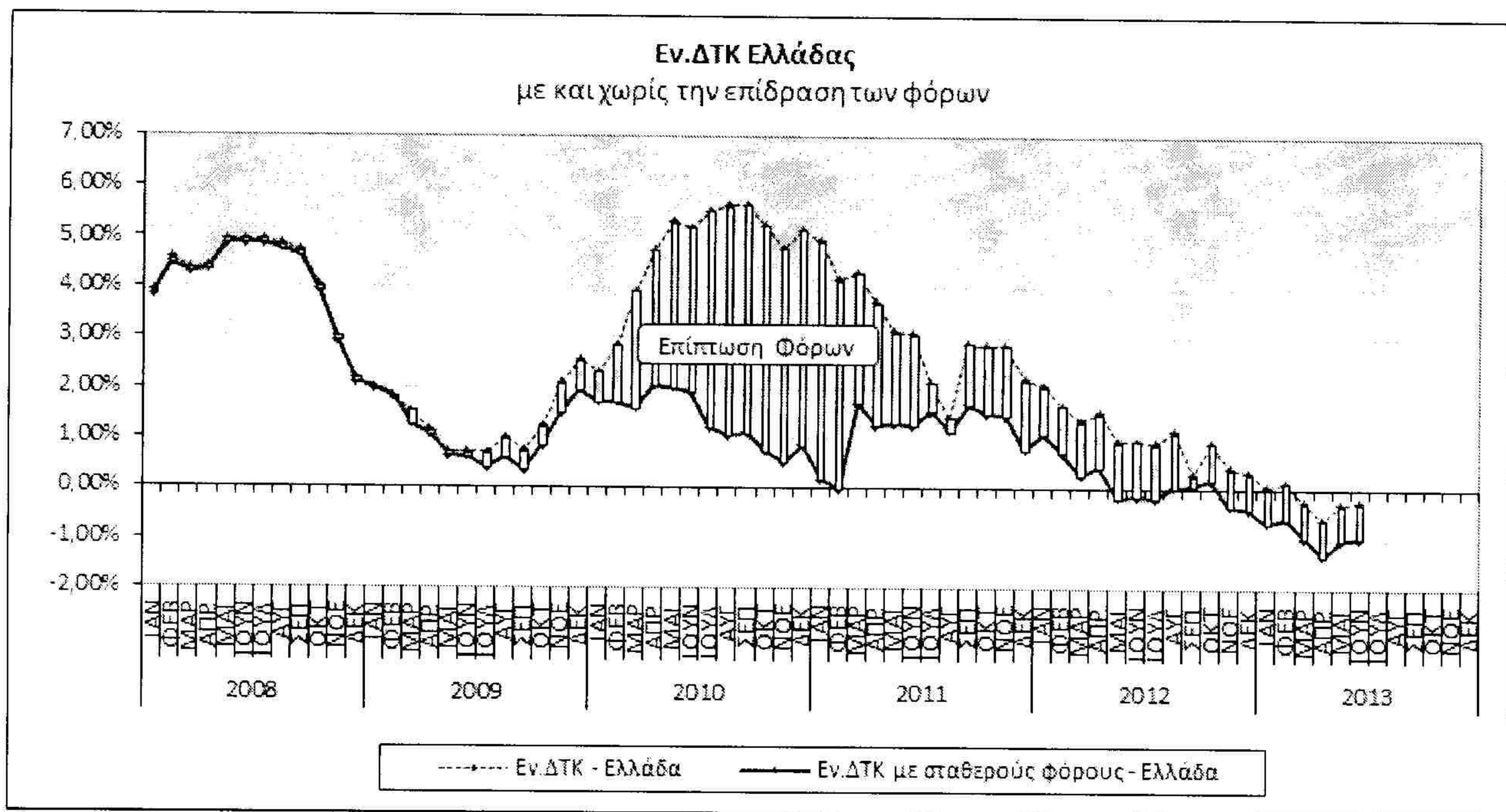
Αν συνυπολογίσουμε μάλιστα ότι η Ελλάδα κατέχει από τους υψηλότερους συντελεστές Φ.Π.Α. στην Ευρώπη (βλ. παρακάτω πίνακα), συμπεραίνουμε ότι οι λιανικές τιμές στη χώρα μας βρίσκονται σε πολύ **ανταγωνιστικά** επίπεδα σε σύγκριση με την υπόλοιπη Ευρώπη.

Χώρα	Κανονικός συντελεστής ΦΠΑ	Μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ
DK Δανία	25	-
H Ουγγαρία	25	5/18
S Σουηδία	25	6/12
RO Ρουμανία	24	5/9
FIN Φινλανδία	23	9/13
GR Ελλάδα	23	6.5/13
P Πορτογαλία	23	6/13
PL Πολωνία	23	5/8
LV Λετονία	22	12
B Βέλγιο	21	6/12
IRL Ιρλανδία	21	9/13.5
LT Λιθουανία	21	5/9
A Αυστρία	20	10
BG Βουλγαρία	20	9
CZ Τσεχική Δημοκρατία	20	10
EST Εσθονία	20	9
GB Ηνωμένο Βασίλειο	20	5
I Ιταλία	20	10
SK Σλοβακία	20	10
SLO Σλοβενία	20	8.5
F Γαλλία	19,6	5.5
D Γερμανία	19	7
NL Κάτω Χώρες	19	6
E Ισπανία	18	8
M Μάλτα	18	5/7
CY Κύπρος	15	5/8
L Λουξεμβούργο	15	6/12

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Διαχρονικά, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), που είχε επιταχυνθεί στο 4,7% το 2010 λόγω των **μεγάλων αυξήσεων της έμμεσης φορολογίας**, επιβραδύνθηκε στο 3,1% το 2011 ενώ υποχώρησε περαιτέρω το 2012 στο 1%. Η πτωτική τάση του πληθωρισμού συνεχίζεται με μεγάλη ένταση και το 2013 ενώ μάλιστα για το μήνα Ιούνιο 2013 κατέγραψε για τέταρτο συνεχή μήνα **αρνητική μεταβολή** (-0,3%), γεγονός που έχει να συμβεί 45 χρόνια (από το 1968).

Η εγχώρια πολιτική **αύξησης της φορολογίας** (αύξηση συντελεστών Φ.Π.Α. και Ε.Φ.Κ.)σε συγκεκριμένες κατηγορίες προϊόντων επέδρασε καθοριστικά στις τιμές καταναλωτή από το 2009 και μετά. Είναι χαρακτηριστικό ότι με βάση τα στοιχεία της Eurostat εάν οι φόροι παρέμεναν σταθεροί, ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή θα ήταν **αρνητικός** ήδη από το Μάιο του 2012. {βλ. παρακάτω γράφημα}

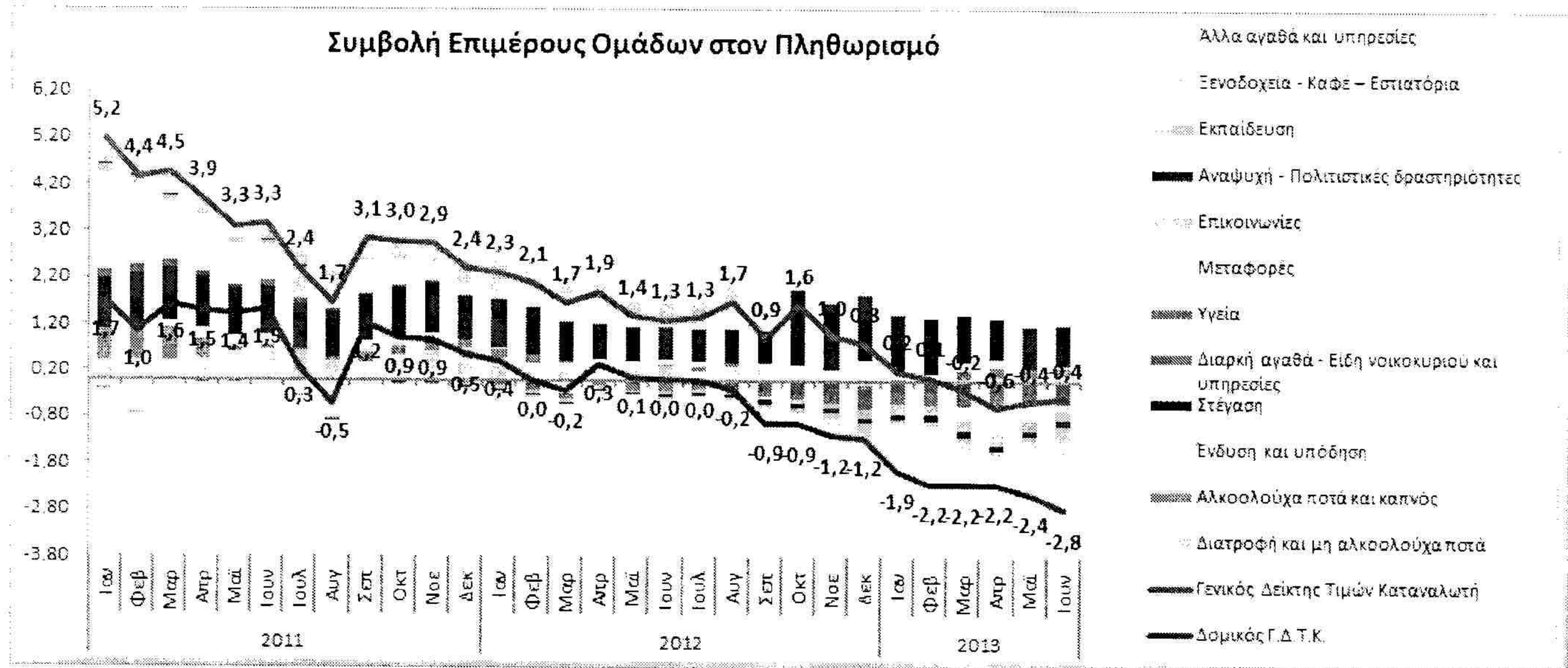

Πηγή: Eurostat

Ένας ακόμη παράγοντας που ενδεχομένως έχει ιδιαίτερη σημασία στην τρέχουσα περίοδο, είναι η αύξηση της επιβάρυνσης των επιχειρήσεων που προκύπτει από την **άμεση φορολογία** (π.χ. με την επιβολή έκτακτων εισφορών) καθώς και την καθυστέρηση της εξόφλησης των οφειλών του Δημοσίου προς τις επιχειρήσεις, σε συνδυασμό με τη **χρηματοοικονομική στενότητα** που επικρατεί στην αγορά. Το γεγονός αυτό έχει στην ουσία τις ίδιες συνέπειες που θα είχε η αύξηση μιας συνιστώσας του κόστους παραγωγής: επηρεάζει αυξητικά τις τιμές ή —ακριβέστερα στην παρούσα συγκυρία— αναστέλλει ή περιορίζει τη μείωσή τους.

Καθοριστικό επίσης ρόλο στη διαμόρφωση των τιμών διαδραματίζει η εξαιρετικά δυσμενής διεθνής συγκυρία η οποία αναστέλλει την ταχύτερη προσαρμογή των εγχώριων τιμών εξαιτίας του εισαγόμενου πληθωρισμού. **Εξωτερικοί παράγοντες** όπως οι διεθνείς τιμές των καυσίμων και τα άλλα εισαγόμενα αγαθά (food and non-food commodities) προκαλούν σημαντικές πληθωριστικές επιδράσεις. Οι τιμές των καυσίμων είναι διαρκώς ανοδικές με μικρές καθοδικές προσαρμογές, ενώ οι διεθνείς τιμές των εμπορευμάτων, χωρίς τα καύσιμα, παραμένουν σε υψηλά επίπεδα, κυρίως σε σημαντικά αγροτικά προϊόντα (καλαμπόκι, σιτάρι, σόγια κ.ά.) λόγω κλιματικών αλλαγών.

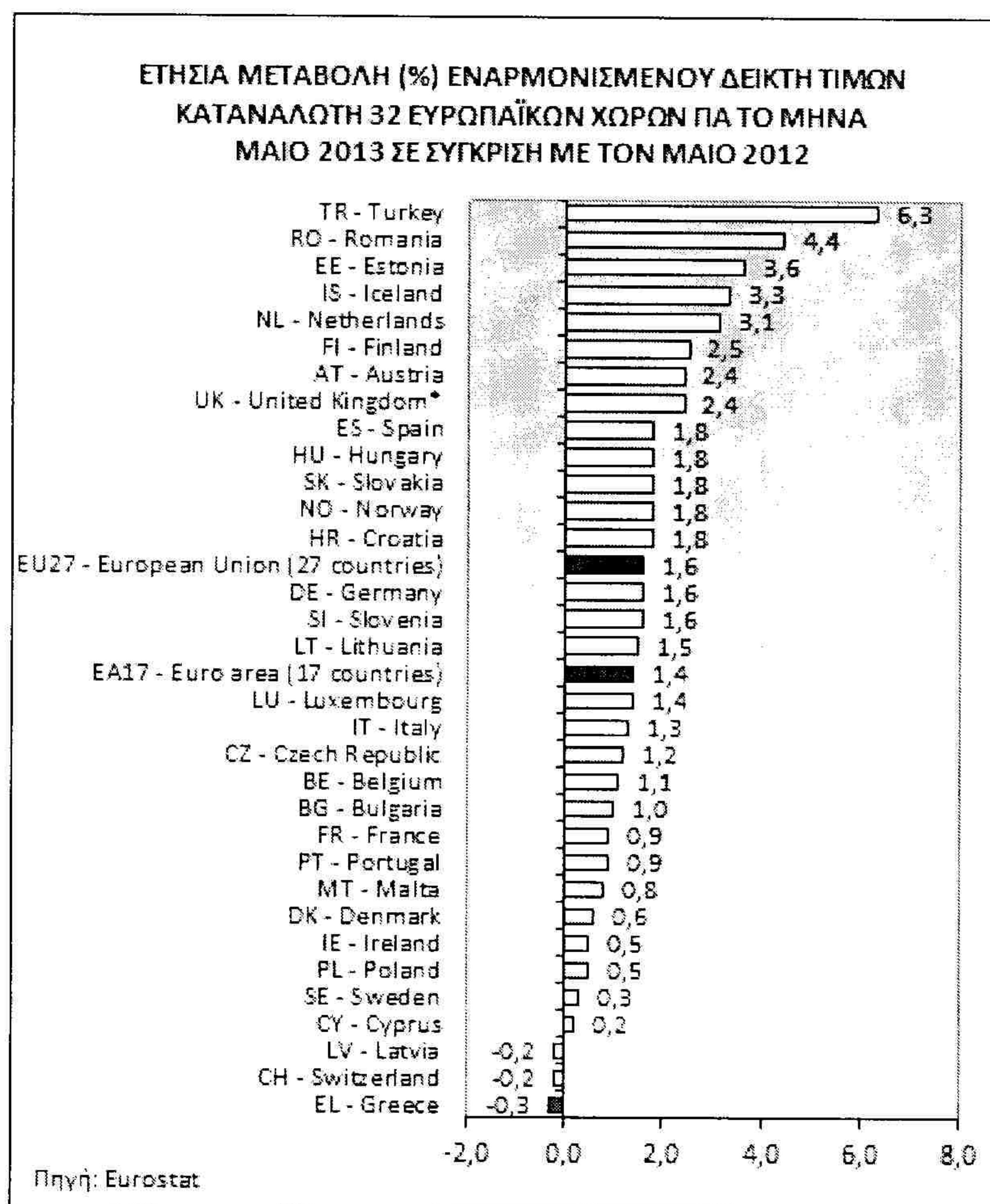
Είναι χαρακτηριστικό ότι ο **δομικός πληθωρισμός** (ή "πυρήνας" του πληθωρισμού) στον οποίο δε λαμβάνονται υπόψη οι μεταβολές που οφείλονται σε εξωγενείς παράγοντες και συγκυριακές μεταβολές (χωρίς δηλαδή τις τιμές της ενέργειας και των μη επεξεργασμένων τροφίμων) καταγράφει **σημαντική αποκλιμάκωση** τους τελευταίους 13 συνεχής μήνες (για το μήνα Ιούνιο καταγράφει μείωση κατά -2,8%). {βλ. παρακάτω διάγραμμα}

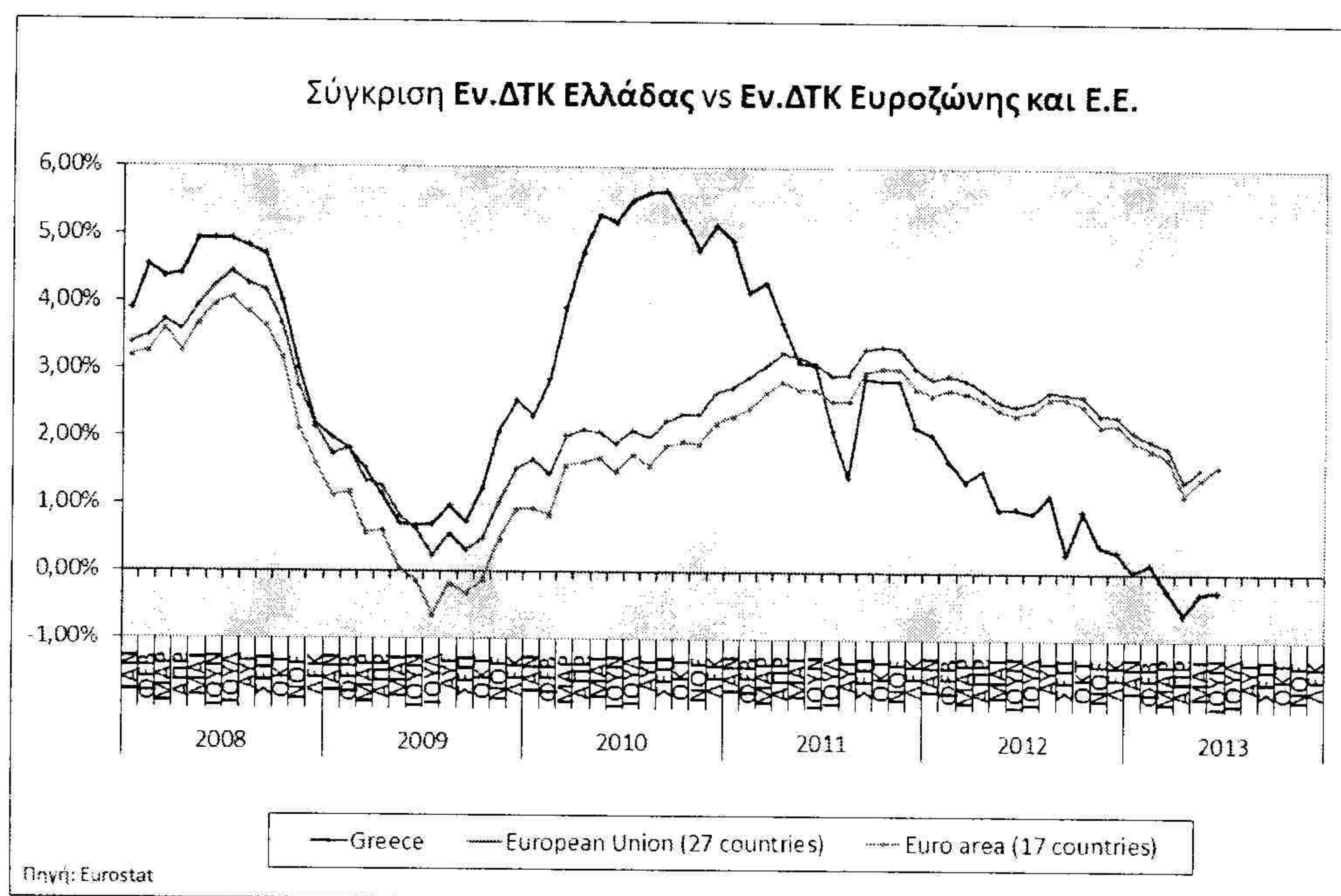
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Αξίζει να επισημάνουμε ότι η συντριπτική πλειοψηφία των διακινούμενων βασικών καταναλωτικών αγαθών **ενσωματώνουν ελάχιστη εγχώρια υπεραξία** (εισάγονται έτοιμα προς διάθεση και κατανάλωση) κατά συνέπεια η κοστολογική τους βάση επηρεάζεται ελάχιστα από τη μείωση μισθών. Αντίθετα στο τομέα των υπηρεσιών, η μειωμένη μισθολογική επιβάρυνση σε συνδυασμό με την περιορισμένη κατανάλωση, οδηγούν σε **σημαντική αποκλιμάκωση τιμών** (διαρκή αγαθά -4,1%, εκπαίδευση -4%, υγεία -3,3%, επικοινωνίες -4,3%, αναψυχή -3,2%, εστίαση -1,7%, άλλα αγαθά και υπηρεσίες -4,6% για το μήνα Ιούνιο).

Παρόλα αυτά, η πίεση που ασκείται στις τελικές τιμές από τις παρατεταμένες αυξήσεις των διεθνών τιμών των εμπορευμάτων (πετρέλαιο και είδη διατροφής) φαίνεται να είναι συγκρατημένη καθώς μεγάλο μέρος της επιβάρυνσης του κόστους εξαιτίας της διεθνούς συγκυρίας **έχει απορροφηθεί από την εγχώρια αγορά** γεγονός που αποτυπώνεται στα στοιχεία της Eurostat όπου έχουμε **σταθερά τους τελευταίους μήνες το χαμηλότερο πληθωρισμό** σε ολόκληρη την Ευρώπη. {βλ. παρακάτω πίνακα}

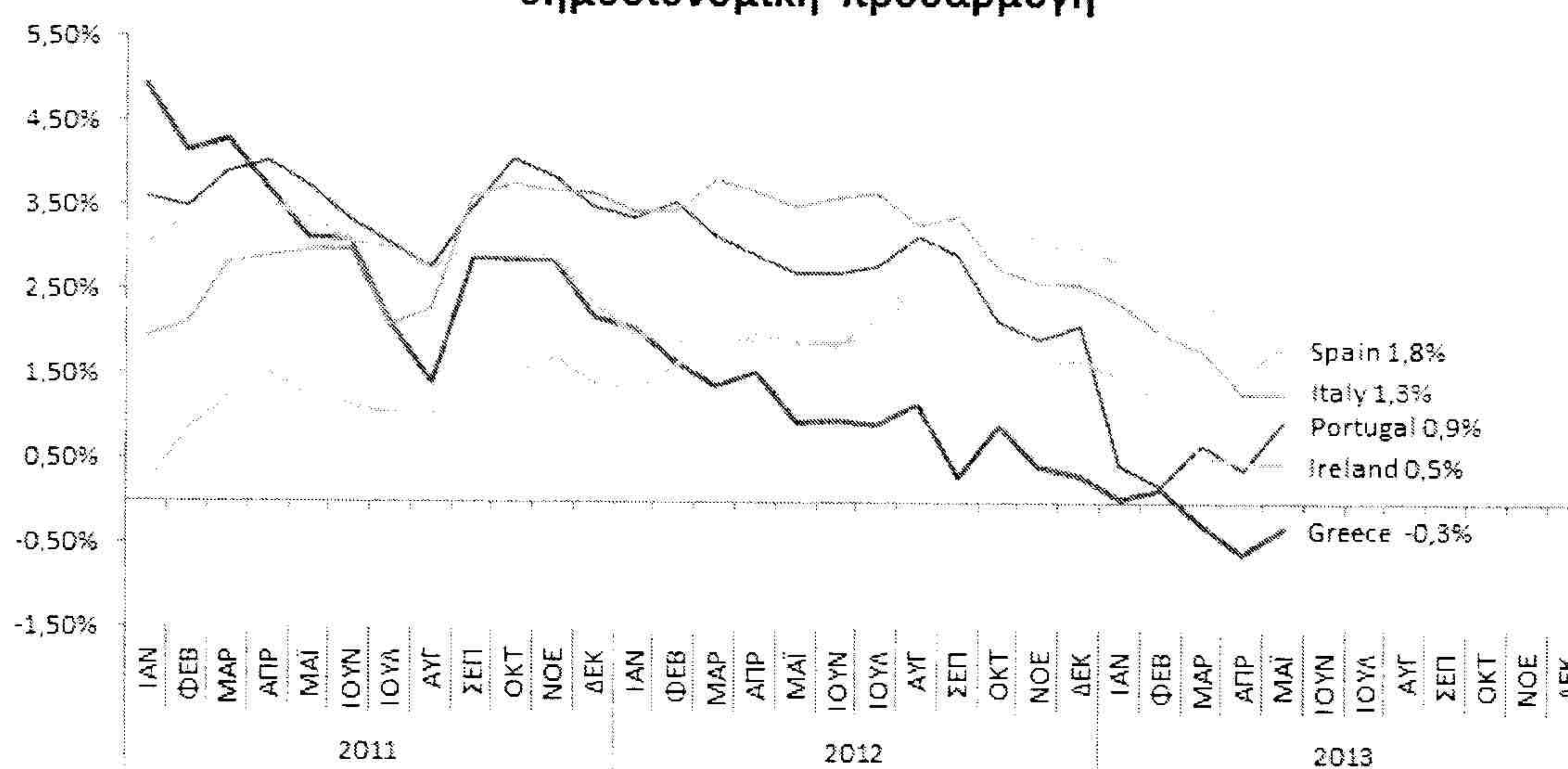

Ο ρυθμός της ετήσιας μεταβολής του Εν.ΔΤΚ στη χώρα μας βρίσκεται σταθερά, από τον Ιούλιο 2011, χαμηλότερα από τον μέσο όρο τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και της Ευρωζώνης (1,6% και 1,4% αντίστοιχα) με την μεταξύ τους διαφορά συνεχώς να αυξάνεται γεγονός που αποτυπώνει τη σημαντική αποκλιμάκωση των τιμών στη χώρα μας σε σύγκριση με την υπόλοιπη Ευρώπη αποδεικνύοντας ότι οι θεσμικές αλλαγές και η αφύπνιση των καταναλωτών, σε συνδυασμό με τη μειωμένη κατανάλωση, ασκούν σημαντική πίεση στις τιμές. {βλ. παρακάτω γράφημα}

Αξίζει να επισημάνουμε ότι η ετήσια μεταβολή του Εν.Δ.Τ.Κ. των χωρών της Ευρώπης που διέρχονται επίσης σοβαρή δημοσιονομική κρίση (Ισπανία, Πορτογαλία, Ιταλία και Ιρλανδία) και που ακολουθούν αντίστοιχη πολιτική δημοσιονομικής προσαρμογής και περιορισμού του δημοσίου χρέους τους (με αυξήσεις έμμεσων και άμεσων φόρων, μειώσεις μισθών και συντάξεων κ.α.) είναι σημαντικά υψηλότερη από την αντίστοιχη του ελληνικού δείκτη. {βλ. παρακάτω γράφημα}

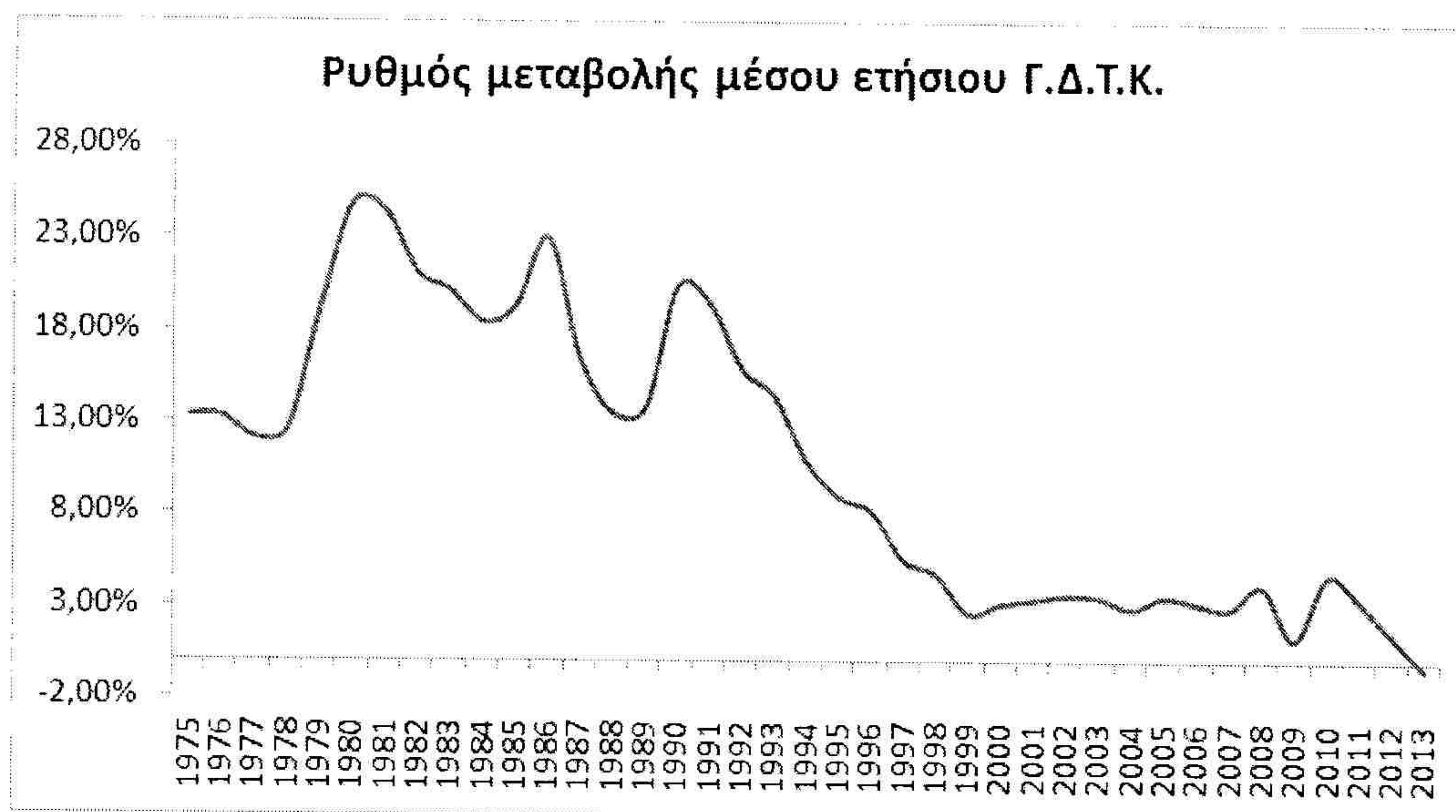
Ετήσια μεταβολή Εν.Δ.Τ.Κ. των χωρών που ακολουθούν δημοσιονομική προσαρμογή

Πηγή: Eurostat

Σε αυτό το σημείο, αξίζει να αναφέρουμε ότι από το έτος 1992 οι τιμές πώλησης στο σύνολο σχεδόν των τροφίμων και ποτών διαμορφώνονται **ελεύθερα**, με βάση την προσφορά, ζήτηση και τους κανόνες του **υγιούς ανταγωνισμού** σε όλα τα στάδια εμπορίας τους. Η απελευθέρωση των τιμών ήταν απόρροια της επιτακτικής ανάγκης εναρμόνισης της οικονομίας της ελληνικής αγοράς προς τις αντίστοιχες οικονομίες των άλλων κρατών – μελών της Ε.Ε., αφενός μεν γιατί κάτι τέτοιο επιτάσσει η συνθήκη ένταξης της χώρας μας στην Ε.Ε. και αφετέρου γιατί με την απελευθέρωση αυτή διασφαλίστηκε η **οικονομική επιβίωση** των ελληνικών επιχειρήσεων απέναντι στις ανταγωνιστικές συνθήκες που επικρατούν στην ευρωπαϊκή και στην παγκόσμια αγορά, αλλά και για να δοθούν κίνητρα στις επιχειρήσεις αυτές να δραστηριοποιηθούν **ανταγωνιστικά** και μεταξύ τους προς όφελος τόσο των ιδίων όσο και του καταναλωτικού κοινού.

Αξίζει να τονίσουμε ότι πριν από το έτος 1992 ο πληθωρισμός κατέγραφε ετήσια μεταβολή μεγαλύτερη του 20%, παρότι τα περισσότερα προϊόντα βρισκόντουσαν υπό καθεστώς διατίμησης. (βλ. παρακάτω διάγραμμα)

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Το κράτος έχει τη δυνατότητα να παρεμβαίνει μόνο σε ορισμένους χώρους όπου εξ αντικειμένου δεν μπορεί να λειτουργήσει ο υγιής ανταγωνισμός (όπως π.χ. αεροδρόμια, επιβατηγά πλοία, αθλητικοί χώροι, αρχαιολογικοί χώροι, θέατρα, νοσοκομεία κ.ο.κ.), με τη διατίμηση κάποιων βασικών ειδών (όπως π.χ. εμφιαλωμένα νερά, καφές, τοστ κ.ο.κ.). Εκεί λοιπόν η πολιτεία έχει προχωρήσει ήδη, με την Αγορανομική Διάταξη 3/30.08.2012, σε μείωση των ανωτάτων τιμών έως και 30%. (βλ. παρακάτω πίνακα)

ΑΑ	ΕΙΔΟΣ	ΝΕΑ ΤΙΜΗ	ΠΑΛΑΙΑ ΤΙΜΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΙΩΣΗΣ
1	Εμφιαλωμένο νερό σε συσκευασία των 500 ML, εγχώριο ή μη	0,35	0,50	-30%
2	Εμφιαλωμένο νερό σε συσκευασία των 750 ML εγχώριο ή μη	0,50	0,70	-28,5%
3	Τοστ με ζαμπόν και τυρί	1,35	1,80	-25%
4	Σάντουιτς με ζαμπόν και τυρί	1,35	1,70	-20,5%
5	Τοστ με τυρί	1,15	1,60	-28%
6	Σάντουιτς με τυρί	1,15	1,50	-23,5%
7	Καφές ρόφημα ελληνικός μονός	1,20	1,60	-25%
8	Καφές ρόφημα γαλλικός φίλτρου μονός	1,20	1,60	-25%
9	Καφές ρόφημα εσπρέσο μονός (ζεστός ή κρύος)	1,35	1,70	-20,5%
10	Καφές ρόφημα στιγμιαίος (νεσκαφέ φραπέ κ.λ.π) μονός	1,20	1,60	-25%
11	Τσάι ρόφημα(ζεστό ή κρύο)	1,20	1,60	-25%

Στην προσπάθειά μας λοιπόν για προστασία του Έλληνα καταναλωτή, σύμμαχος μας είναι η Επιτροπή Ανταγωνισμού, που είναι αρμόδια για την εφαρμογή του δικαίου ανταγωνισμού και για την επιβολή κυρώσεων στις επιχειρήσεις που επιχειρούν να στρεβλώσουν την αγορά.

Από τη μεριά του το υπουργείο Ανάπτυξης **στηρίζει τις προσπάθειες της Επιτροπής Ανταγωνισμού** η οποία είναι αρμόδια για την εφαρμογή του δικαίου ανταγωνισμού και για την επιβολή κυρώσεων στις επιχειρήσεις που ακολουθούν πρακτικές στρέβλωσης της αγοράς.

Ήδη η Επιτροπή, σε αгаσθή συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχου του Υπουργείου, εξετάζει τη συμπεριφορά των επιχειρήσεων σε ευαίσθητους κλάδους της οικονομίας, όπου εντοπίζονται ενδείξεις παραβατικότητας και πιθανολογείται η ύπαρξη συμπεριφορών που, ούσες αντίθετες προς το δίκαιο ανταγωνισμού, αποβαίνουν εις βάρος του Έλληνα καταναλωτή.

Το Υπουργείο Ανάπτυξης προχωρά στην **αξιοποίηση των εισηγήσεων της Επιτροπής** με σκοπό την εξάλειψη των ρυθμιστικών εμποδίων που ενδεχομένως δημιουργούν στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό.

Παράλληλα, το Υπουργείο Ανάπτυξης ήδη έχει δρομολογήσει την εφαρμογή ενός προγράμματος του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), που είναι γνωστό ως εργαλειοθήκη του ΟΟΣΑ (toolkit) για την αξιολόγηση του ανταγωνισμού σε ευαίσθητους κλάδους της οικονομίας.

Επιπλέον, προχωράμε στην εισαγωγή στο Ελληνικό Δίκαιο διατάξεων που αξιοποιούν τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως διατυπώνονται στη Λευκή Βίβλο, σχετικά με τις **αγωγές αποζημίωσης από ιδιώτες για παραβίαση του δικαίου του ανταγωνισμού**. Έτσι πλέον εδραιώνεται το δικαίωμα των καταναλωτών και των επιχειρήσεων για απευθείας αποκατάσταση της ζημίας που υπέστησαν λόγω παραβίασης της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας, ενισχύοντας έτσι τους μηχανισμούς επιβολής της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας με αποτέλεσμα την αποτροπή μελλοντικών παραβάσεων και την μεγαλύτερη συμμόρφωση των επιχειρήσεων.

Από τη μεριά τους οι καταναλωτές, έχοντας ως βασική αρχή της κατανάλωσης τη σύγκριση τιμών και όντας ορθολογικοί, είναι σε θέση να επηρεάζουν καταστάσεις. Πρωταρχικό μέλημα, λοιπόν, είναι η **ενδυνάμωση του καταναλωτή** έτσι ώστε να αποτελέσει ισχυρό κρίκο στη διαδικασία διαμόρφωσης των τιμών.

Στην προσπάθεια αυτή για πλήρη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των καταναλωτών η λειτουργία και αξιοποίηση του Παρατηρητηρίου Τιμών Καταναλωτικών Προϊόντων του Υπουργείου Ανάπτυξης (www.e-prices.gr), αλλά και άλλων παρόμοιων εφαρμογών, δίνει την δυνατότητα στον καταναλωτή να συγκρίνει τις τιμές των προϊόντων ανά σημείο πώλησης και να διαμορφώνει ξεκάθαρη εικόνα για το επίπεδο των τιμών.

Η σημερινή συγκυρία σίγουρα δεν είναι ευχάριστη για τους πολίτες της χώρας μας. Ειδικά σε συνθήκες οικονομικής κρίσης αποτελεί ύψιστη υποχρέωση κάθε ευνομούμενης πολιτείας τόσο η προστασία του καταναλωτή όσο και η διασφάλιση και η ενίσχυση του ανταγωνισμού.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΚΟΡΔΑΣ

ΑΙΧΡΙΒΕΙ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΤΙΜΗΚΑΤΑΡΧΗΣ

M. Θεοχάρης

